
(aukštojo mokslo studijas vykdančios įstaigos padalinio pavadinimas)

(studijų programos dalyvio vardas, pavardė)

PAREIŠKIMAS

(data)

(data)

(aukštojo mokslo studijas vykdančios įstaigos padalinio pavadinimas)

Senato nutarimu nr. _____¹ buvo priimtas sprendimas, kad visos studijų veiklos universitete 2021–2022 studijų metų rudens semestro metu vykdomos nenuotoliniu būdu, nebent tai būtų neįmanoma remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė), Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro – valstybės lygio ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo (toliau – Operacijų vadovas) sprendimais. Tik tokiu atveju studijų užsiėmimai gali būti vykdomi hibridiniu, mišriu arba nuotoliniu būdu. Studijų metų pradžios išvakarėse buvo nustatyta ir viešai paskelbta², kad kontaktiniame studijų procese galės dalyvauti tik neturintys virusui būdingų simptomų bendruomenės nariai *su galimybių pasu (ar jiems prilygstančiu dokumentu)*.

Šiuo, _____, Jums įteiktu, pareiškimu primenu, paaiškinu ir informuoju Universiteto (data)

administraciją, jog tokia studijų organizavimo tvarka, kai kontaktiniame studijų procese galima dalyvauti tik turint galimybių pasą, o taip pat nesudarant galimybės neturint jo studijuoti kitu būdu, yra neteisėta, nes:

1. Pažeidžia mano, kaip studento, pagal Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo (toliau - MSĮ) turimą teisę studijuoti pagal pasirinktą studijų programą, o taip pat tarp universiteto ir manęs sudarytą studijų sutartį.

MSĮ 61 straipsnio 2 dalis nustato, kad studento ir aukštosios mokyklos santykiai įforminami studijų sutartimi, kurios standartines sąlygas tvirtina švietimo ir mokslo ministras, kuris studijų sutarties standartines sąlygas patvirtino 2016 m. lapkričio 16 d. įsakymu Nr. V-1010 „Dėl Standartinių studijų sutarties sąlygų patvirtinimo“ (toliau įsakymas). Įsakymu patvirtintų studijų sutarties standartinių sąlygų 3 punktas nustato, kad studijų sutarties nuostatos turi atitikti MSĮ, aukštosios mokyklos statuto ir kitų MSĮ įgyvendinančių teisės aktų nuostatas. Teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią ir įpareigoja atlikti ne tik tai, kas tiesiogiai joje numatyta, bet ir visa tai, ką lemia sutarties esmė arba įstatymai (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.189 straipsnio 1 dalis).

MSĮ 62 straipsnio 2 dalies 1 punktas nustato vieną iš fundamentalių studento teisių – teisę studijuoti pagal pasirinktą studijų programą. Pratešiant tai, pažymėtina, kad nei MSĮ, nei ir ši įstatymą įgyvendinančių teisės aktų nuostatos nesuteikia aukštojo mokslo įstaigai kokia nors apimtimi riboti studento teisę studijuoti pagal pasirinktą studijų programą tais pagrindais, kurie yra nurodyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. vasario 26 d. nutarime Nr. 152 „Dėl ekstremaliosios situacijos paskelbimo“ (toliau ir – Vyriausybės nutarimas).

---

¹ Pz. Vilniaus Universiteto Senato 2021-06-23 Nutarimas Nr. SPN-34 Dėl 021–2022 studijų metų rudens semestro studijų Vilniaus universitete vykdymo

² <https://www.vu.lt/covid-19/studentams>

Nei Mokslo ir studijų įstatyme, nei Universiteto statute, nei kituose studijų proceso organizavimą reglamentuojančiuose teisės aktuose, o taip pat tarp manęs ir Universiteto sudarytoje sutartyje, nustatančioje studijuojančio išsipareigojimus, galimybių paso turėjimas kaip būtina ir esminė sąlyga teisei į studijas realizuoti nėra numatyta. Dar daugiau, nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. galiojanti Vyriausybės nutarimo redakcija niekaip neriboja galimybės aukštojo mokslo studijas vykdyti nuotoliniu būdu. Vyriausybės nutarimo 3.2.1.2. p. sako, kad “tęstinis profesinis mokymas, aukštojo mokslo studijos ir neformalusis suaugusiųjų švietimas vykdomi, atsižvelgiant į rekomenduojamas valstybės lygio ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo nustatytas asmenų aprūpinimo būtinosiomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis, asmenų srautų valdymo, saugaus atstumo laikymosi sąlygas, užtikrinant kitus valstybės lygio ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo nustatytus visuomenės sveikatos saugos ir higienos ir kitus susijusius reikalavimus, ir kai dalyvauja asmenys, atitinkantys vieną iš šio nutarimo 3.1.1.1–3.1.1.3 papunkčiuose nurodytų kriterijų, **arba nuotoliniu būdu**”.

Pagal tarp manęs ir Universiteto _____, sudarytą sutartį Nr _____
(data) (sutarties numeris)

Universitetas išsipareigojo sudaryti Studentui sąlygas įgyti atitinkamos studijų krypties išsilavinimą pagal Sutartyje nurodytą studijų programą (Studijų sutarties _____ punktą).³ Taigi, Universiteto nustatytas (sutarties punktą)

reikalavimas pateikti Galimybių pasą kaip būtiną sąlygą dalyvauti kontaktiniame studijų procese, tuo pačiu nesudarant galimybės jo neturint studijuoti nuotoliniu būdu, yra neteisėtas ir traktuotinas kaip atsakymas vykdyti Studijų sutartimi nustatytą išsipareigojimą sudaryti sąlygas studijuojančiam įgyti išsilavinimą.

2. Universitetas nėra institucija, turinti teisę disponuoti informacija apie mano sveikatą.

Tiek dokumentai, kurių pagrindu yra išduodamas galimybių pasas, tiek pats galimybių pasas yra asmens sveikatos priežiūros dokumentai ir visuose juose pateikiama informacija yra asmens sveikatos informacija⁴. Todėl jų naudojimui taikomos LR Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo (*toliau - PTĮ*) 8 ir 9 straipsnio nuostatos, reglamentuojančios asmens teisę į privataus gyvenimo neliečiamumą. Pagal šias nuostatas, informacija apie paciento sveikatą yra konfidenciali. Pagal PTĮ, ji gali būti atskleista tik su paciento sutikimu (*8 str. 4 d.*), ir ji gali būti renkama tik tuo atveju, jeigu tai yra būtina ligai diagnozuoti, gydyti ar pacientui slaugyti (*8 str. 1 d.*), informacija apie asmens sveikatą gali disponuoti asmenys, kurie tiesiogiai dalyvauja gydant ar slaugant pacientą, atliekantiems paciento sveikatos ekspertizę. (*8 str. 4 d.*). Be paciento sutikimo teisės aktų nustatyta tvarka konfidenciali informacija gali būti suteikiama tik valstybės institucijoms, kurioms Lietuvos Respublikos įstatymai suteikia teisę gauti konfidencialią informaciją apie pacientą (*9 str. 1d.*) Universitetas nėra valstybinė institucija, kuri pagal LR įstatymus turi teisę gauti konfidencialią informaciją apie mano sveikatą be mano sutikimo. Tarp manęs ir Universiteto sudaryta sutartis nenumato Universiteto teisės tvarkyti informaciją apie mano sveikatą studijų proceso administravimo ar kitu tikslu, ar kitaip jos naudoti⁵. Todėl konstatuoju, kad Universitetas neturi teisės šios informacijos iš manęs reikalauti, o aš turiu pilną ir neginčijamą teisę šios informacijos nesuteikti, ir šiuo savo pareiškimu informuoju, kad atsisakau tai daryti.

³ P vz. Vilniaus universiteto studijų prorektorius 2020 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. R-200 (Vilniaus universiteto studijų prorektorius 2021 m. kovo 24 d. įsakymo Nr. R-131 redakcija) patvirtintos standartinės Studijų sutarties 7 p.

⁴ Galimybių pasas yra išduodamas asmenims, atitinkantiems Vyriausybės nutarimo Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo 3.1.1 p. nustatytus kriterijus. Pagal LR SAM ir Valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo 2021 m. balandžio 21 d. sprendimą Nr. V891 “Dėl asmenų atitikties kriterijams patvirtinimo” 1.1. p. asmens atitiktis kriterijams patvirtinama šiais dokumentais (gali būti prašoma kartu pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą): 1.1.1. Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos (toliau – ESPBI IS) vakcinacijos įrašas, teigiamo laboratorinio tyrimo (SARS-CoV-2 PGR tyrimo ar antigeno testo arba kiekybinio ar pusiau kiekybinio serologinio imunologinio tyrimo (kai nustatomi anti-S, anti-S1 arba anti-RBD IgG antikūnai prieš SARS-CoV-2)) rezultatų (duomenų) protokolai (persirgusiems asmenims) arba neigiamo laboratorinio tyrimo (SARS-CoV-2 PGR tyrimo) rezultatų (duomenų) protokolai, kuriuos asmuo gali pateikti atspausdintus arba išsaugotus skaitmeniniu formatu, arba tiesiogiai prisijungęs prie ESPBI IS; 1.1.2. asmens sveikatos priežiūros įstaigos išduotas dokumentas, patvirtinantis, kad asmuo persirgo COVID-19 liga (koronaviruso infekcija) pagal Nutarime nurodytus kriterijus arba nurodantis, kad asmens skiepijimas COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) vakcina atitinka Nutarime nurodytus kriterijus, arba asmens sveikatos priežiūros įstaigos išduotas neigiamas laboratorinio tyrimo (SARS-CoV-2 PGR tyrimo) atsakymas, kuriuos asmuo gali pateikti atspausdintus arba išsaugotus skaitmeniniu formatu. <...>

3. Pažeidžia Mokslo ir studijų įstatyme nustatytus akademinės etikos ir akademinės laisvės principus.

Pagal MSĮ vienas iš mokslo ir studijų principų yra akademinės etikos principas (*MSĮ 3 str. 2 d. 2 p.*) Šis principas taikomas ne tik studijų procesui, bet ir studijų proceso organizavimui. Be kitų dalykų, akademinė etika reikalauja užtikrinti studijų procese dalyvaujančių asmenų lygybę ir nediskriminavimą. (“Akademinė etika – visuma visuotinai pripažintų vertybių, užtikrinančių mokslo ir studijų proceso skaidrumą, sąžiningumą, teisingumą, *šiose procese dalyvaujančių asmenų lygybę*, nediskriminavimą, atsakingumą, tausų išteklių vartojimą, akademinę laisvę, mokslo ir studijų darbų vertinimo nešališkumą, pasitikėjimą, pagarbą ir intelektualinę nuosavybės apsaugą” (*MSĮ 4 str. 2 d.*).

Nors pagal MSĮ 8 str. 2 d. 2 p. Aukštoji mokykla turi teisę nustatyti studijų tvarką, tai darydama ji neturi sukurti situacijos, kuri faktiškai diskriminuotų studijų procese dalyvaujančių asmenų. Situacija, kai kontaktiniame studijų procese gali dalyvauti *ne visi* neturintys virusui būdingų simptomų bendruomenės nariai, bet *tik tie, kurie turi galimybių pasą* (ar jiems prilygstantį dokumentą), vertintina kaip diskriminuojanti. Tarp asmenų, kuri neturi virusui būdingų simptomų ir neturi galimybių pasą, ir asmenų, kurie neturi virusui būdingų simptomų ir turi galimybių pasą, nėra tokio pobūdžio ir tokios apimties skirtumų, kad toks nevienodas traktavimas būtų objektyviai pateisinamas⁶.

Universiteto sprendimas, pagal kurį kontaktiniame studijų procese gali dalyvauti tik studentai su galimybių pasu (ar jiems prilygstančiu dokumentu), nesudarant galimybės neturint galimybių pasą studijuoti nuotoliniu būdu, vertintinas kaip Lygių galimybių įstatymo draudžiamas nurodymas diskriminuoti įsitikinimų ar pažiūrų atvilgiu (*LGĮ 2 str. 1 .d*)⁷, o taip pat LGĮ valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms nustatyto pareigos užtikrinti lygias galimybes nepaisant asmenų įsitikinimų ar pažiūrų pažeidimas (*LGĮ 5 str. 1 d. 1 p.*).

⁵ Pvz. Vilniaus universiteto studijų prorektorius 2020 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. R-200 (Vilniaus universiteto studijų prorektorius 2021 m. kovo 24 d. įsakymo Nr. R-131 redakcija) patvirtintos standartinės Studijų sutarties 62. numato, kad Universitetas tvarko šiuos Studijuojančiojo asmens ir kitus duomenis studijų proceso administravimo tikslu: vardas, pavardė, atstovo vardas ir pavardė (jeigu asmuo yra atstovaujamas), asmens kodas, gimimo data, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento numeris, lytis, gyvenamosios vietos adresas, telefono numeris, elektroninio pašto adresas, pilietybė, šeiminė padėtis, kontaktai nelaimės atveju, darbo stažas, socialinė padėtis (priklausymas socialiai remtinų asmenų grupei), karinė tarnyba, išsilavinimo duomenys (baigtos mokyklos kodas, pavadinimas, tipas, baigimo metai, šalis), duomenys apie asmens studijas (studijų pakopa, forma, fakultetas, programa, kursas, semestras, grupė, studijų rūšis, finansavimo pobūdis, krepšelio dydis ir metai, studento pažymėjimo numeris, išklausti dalykai, atsiskaitymų forma, data, studijų pasiekimų įvertinimai, studijų pradžios ir pabaigos data ir kt.), kiti diplomų duomenys, Studijuojančiam suteikti identifikaciniai numeriai, banko sąskaitos numeris, atliktos įmokos ir (ar) išmokos, jų dydis ir datos, Studijuojančiajam išduotų dokumentų tipas, serija, numeris, galiojimo (išdavimo) data, nuotolinio mokymo paskaitų ir atsiskaitymų vaizdo ir (arba) garso įrašai

⁶ Toks teisinis reguliavimas yra asmenų lygiateisiškumo principo įtvirtinto LR Konstitucijos 29 str. pažeidimas. Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad konstitucinio asmenų lygybės principo turi būti laikomasi ir leidžiant įstatymus, ir juos taikant; konstitucinis asmenų lygybės įstatymui principas reiškia žmogaus prigimtine teisę būti traktuojamam vienodai su kitais (Konstitucinio Teismo 2001 m. balandžio 2 d., 2002 m. balandžio 23 d., 2003 m. liepos 4 d., 2003 m. gruodžio 3 d. nutarimai) bei įpareigoja vienodus faktus vertinti vienodai ir draudžia iš esmės tokius pat faktus savavališkai vertinti skirtingai; kita vertus, šis principas nepaneigia to, kad įstatyme gali būti nustatytas nevienodas teisinis reguliavimas tam tikrų asmenų kategorijų, esančių skirtingose padėtyse, atžvilgiu (Konstitucinio Teismo 2002 m. balandžio 23 d., 2003 m. liepos 4 d., 2003 m. gruodžio 3 d., 2007 m. rugsėjo 26 d. nutarimai). Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad konstitucinis visų asmenų lygybės įstatymui principas būtų pažeistas, jeigu tam tikra grupė asmenų, kuriems yra skiriama teisės norma, palyginti su kitais tos pačios normos adresatais, būtų kitaip traktuojama, nors tarp tų grupių nėra tokio pobūdžio ir tokios apimties skirtumų, kad toks nevienodas traktavimas būtų objektyviai pateisinamas.

⁷ Diskriminacija – tiesioginė ir netiesioginė diskriminacija, priekabiavimas, nurodymas diskriminuoti lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu.

Pagal MSĮ visiems Akademinės bendruomenės nariams, įskaitant ir studentus, laiduojama akademinė laisvė (60 str. 1 ir 2 d.), kurią Aukštoji mokykla privalo užtikrinti (8 str. 3. d. 1 p.). Akademinė laisvė, be kitų dalykų, apima ir minties, išraiškos laisvę (60 str. 2 d. 1 p.), kuri 62 straipsnis konkretizuoja kaip studentų teisė laisvai reikšti savo mintis ir pažiūras (62 straipsnis 1 d. 12 p.). Laisvė reikšti savo mintis ir pažiūras implikuoja ne tik laisvę mąstyti ir garsiai savo mintis išsakyti, bet ir laisvę elgtis pagal savo pažiūras. Nagrinėjamu atveju laisvė reikšti mintis ir pažiūras apima laisvę turėti savo poziciją koronaviruso pandemijos valdymo ir vakcinacijos nuo Covid-19 atžvilgiu, nesutampančią su Universiteto turima pozicija, o taip pat laisvę ta pozicija vadovautis.

2021 m. rugpjūčio 13 d. Nr. V-1854 LR SAM ir Valstybės operacijų vadovo primtu sprendimu Nr. V1854 “Dėl tyrimų dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) organizavimo pakeitimo” (įsigaliojo 2021 m. rugpjūčio 13 d.), buvo nustatyta, jog nenustatyto periodiškumo testavimo atveju SARS-CoV-2 PGR tyrimas atliekamas tik kontraindikacijų skiepytis turintiems asmenims (6.3.2.1.) ir nėščiosioms (6.3.2.2.), o tai reiškia, jog visiems kitiems, kurie nepatenka į išrinktųjų sąrašą pagal šį sprendimą arba nėra privalomai profilaktiškai testuojami pagal LR Vyriausybės nutarimu patvirtintą darbų ir veiklos sričių sąrašą, testavimas tampa mokamas. Tarp šių asmenų patenka ir studentai. Todėl Universiteto sprendimas, pagal kurį kontaktiniame studijų procese galės dalyvauti tik studentai su galimybių pasu (ar jiems prilygstančiu dokumentu), nesudarant galimybės neturint jo studijuoti nuotoliniu būdu, yra vertintinas kaip studentų spaudimas skiepytis bei jų akademinės laisvės varžymas.

Remiantis tuo, kas išdėstyta, **prašau** Universiteto užtikrinti MSĮ 62 straipsnio 2 dalies 1 punkte įtvirtintą mano teisę studijuoti pagal pasirinktą studijų programą, taip pat, kaip yra sulygta tarp mūsų sudarytoje studijų sutartyje, sudaryti man tinkamas sąlygas įgyti atitinkamos studijų krypties išsilavinimą pagal Sutartyje nurodytą studijų programą, nereikalaujant kontaktiniame studijų procese dalyvauti su galimybių pasu arba sudaryti galimybę studijuoti nuotoliniu būdu.

Pareiškiu, jog Universitetui neužtikrinus mano teisės studijuoti pagal pasirinktą studijų programą lygiais pagrindais su kitais studentais, ketinu savo teises ginti visais įmanomais būdais, įskaitant:

- kreipimasi su skundu į Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierių MSĮ 17 str. nustatyta tvarka dėl akademinės etikos pažeidimų organizuojant studijų procesą Universitete;
- kreipimasi su skundu į Lygių galimybių kontrolierių LGĮ 12, 24 str. 1 d. nustatyta tvarka dėl diskriminacijos pažiūrų ir įsitikinimų pagrindų;
- kreipimasi į ginčų nagrinėjimo komisiją dėl savo interesų pažeidimo Universiteto statuto nustatyta tvarka, remiantis MSĮ 62 str. 1 d. 9 p., 8 d.⁸

(studijų programos dalyvio vardas, pavardė, parašas)